

08.02-1 Standard avtalevilkår

DRAMMEN
KOMMUNE

Virksomhet/avdeling	Drammen kommune	ID	601.08.02-1
Utarbeidet av:	Kristian Engedal	Godkjent dato:	07.12.2023
Godkjent av:	Anette Regine Hartz-Bruun	Revidert dato	07.12.2023
Erstatter:	Versjon 07 av 07.06.2022	Dato neste revisjon	07.12.2025
Versjon:	08		

Standard avtalevilkår for Drammen kommune gjelder med mindre annet særskilt er avtalt mellom Kommunen og avtaleparten. Der ordet produkt er brukt gjelder dette som en fellesbetegnelse på varer og tjenester.

1. ANSVAR

- 1.1 Leverandøren er ansvarlig for at alle leveringer med referanse til denne avtale blir levert i overensstemmelse med de vilkår som er beskrevet i rammeavtalen/kjøpsavtalen.
- 1.2 De produkter som leveres Kommunen skal til enhver tid være i overensstemmelse med lover forskrifter og retningslinjer på området. Leverandøren er ansvarlig for at de produkter som tilbys, som et minimum holder de kvalitetskrav som er vanlig i bransjen.
- 1.3 Dersom Leverandøren engasjerer underleverandører til å utføre arbeidsoppgaver som følge av denne avtalen, er Leverandøren ansvarlig for utførelsen av disse oppgavene på samme måte som om Leverandøren selv sto for utførelsen.

2. ARBEIDSGIVERANSVAR

Kommunen har ikke under noen omstendighet arbeidsgiveransvar for personell som utfører oppdrag på vegne av leverandør.

3. BESTILLING

Leverandøren skal kunne tilknytte seg et system som er likt eller kompatibelt med det systemet som Kommunen bruker til elektronisk handel.

4. BETALINGSBETINGELSER

- 4.1 Korrekt faktura skal inneholde klar beskrivelse av hva det faktureres for. Leverandørens navn/adresse og organisasjonsnummer, bestillers bestillingsnummer og navn, navn på virksomhet, ordrenummer, hvis mottatt av kunde, leveringsadresse, dato for bestilling samt faktura og forfallsdato skal alltid oppgis. For

tjenestekjøp skal fakturaen inneholde oversikt over antall timer som er arbeidet, med gjenpart av timelister godkjent av Kommunen. For varekjøp skal det oppgis antall, med nettoppris eller bruttopris med rabatter for alle varer.

- 4.2 Fakturaer som er mangelfulle i forhold til krav om hva faktura skal inneholde, kan bli avvist og returnert leverandør.
- 4.3 Ved fakturering skal det gis fri faktureringsmåned + 30 dager. Kommunen skal ikke belastes for gebyrer.
- 4.4 Det betales kun for godkjente leveranser som er i henhold til bestillingen. Delfakturering og utstedelse av faktura før produktet er levert aksepteres ikke, med mindre dette er særskilt avtalt.
- 4.5 Betalingstiden regnes fra mottaksdato på korrekt faktura. Rentefaktura aksepteres ikke dersom sen innbetaling fra Kommunen skyldes mangelfull, eller uoverensstemmende dokumentasjon, følgebrev, faktura etc. fra Leverandøren, eller kvalitetssvikt i leveransen.
- 4.6 Ved forsinket betaling betales forsinkelsesrenter i samsvar med den til enhver tid gjeldene prosentsats etter Lov om renter ved forsinket betaling.

5. EIENDOMSRETT

Produkter som leveres etter denne avtalen blir Kommunens eiendom fra og med tidspunktet for korrekt betaling. Gjelder anskaffelsen programvare, får Kommunen fra samme tidspunkt en evigvarende bruksrett til programvaren og tilhørende dokumentasjon.

6. ENDRINGER

- 6.1 Alle endringer i denne avtalen må foreligge skriftlig, og godkjennes av Kommunen. Endringene inntas som eget vedlegg og skal være undertegnet av partene for å være gyldig.
- 6.2 Overdragelse av Leverandørens rettigheter og plikter kan kun gjøres etter forutgående skriftlig avtale med Kommunen. Kommunen forbeholder seg retten til å nekte slik overdragelse.
- 6.3 Nærmere spesifiserte navngitte personer angitt i avtalen kan ikke erstattes av annet personell, uten at dette blir begrunnet av leverandør og godkjent skriftlig av Kommunen.

7. ETIKK

- 7.1 Leverandøren forplikter seg til å utøve sin virksomhet på en måte som ikke er egnet til å krenke menneskerettigheter eller menneskerettigheter.
- 7.2 Leverandøren skal ikke gi Kommunen gaver eller personlige fordeler av en art som kan påvirke eller være egnet til å påvirke, handlinger, saksforberedelse eller vedtak.
- 7.3 Leverandøren skal ikke benytte Kommunens navn, eiendeler eller ansatte i reklame uten at det foreligger skriftlig godkjenning fra Kommunen.

8. ETISKE KRAV

- 8.1 Våre Leverandører og Avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer som leveres til Drammen kommune skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. I henhold til FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN GP) har selskaper et selvstendig ansvar for å respektere de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene og ILOs kjernekonvensjoner (prinsipp 12). Dette gjelder også for offentlige virksomheter i deres anskaffelser (prinsipp 6)ⁱ. Dersom Leverandør bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakt, er Leverandør

forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden.

8.2 Forbud mot *barnearbeid* (ILOs kjernekonvensjoner 138 og 182)

- Barn under 15 år (14 eller 16 år i enkelte land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.
- Barn under 18 år skal ikke arbeide nattskift, eller utføre noen typer arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.
- Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

8.3 Forbud mot *tvangsarbeid* (ILOs kjernekonvensjoner 29 og 105)

- Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme arbeidsdisiplin.
- Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.
- Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

8.4 Forbud mot *diskriminering* (ILOs kjernekonvensjoner 100 og 111)

- Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.
- Lønnen skal være lik for likt arbeid.

8.5 Forbud mot manglende respekt for *fagorganisering og kollektive forhandlinger* (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98)

- Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.
- All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltagerne.

ⁱ Aktsomhetsvurdering med hensyn til menneskerettigheter (Human Rights Due Diligence) er en anerkjent og anbefalt metode for fremme slike rettigheter, <http://www.responsiblebusiness.no/>

- Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.
- Der organisasjonsfrihet og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengig organisering og forhandling.

8.6 Leverandøren plikter å påse at produksjon av ytelse regulert til denne kontrakten skjer i henhold til produksjonslands nasjonale lovgivning:

Nasjonale lovgivning der produksjon finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser; 2) helse, miljø og sikkerhet; 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter; samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

8.7 Leverandøren er forpliktet til å etterleve punkt 8.1 – 8.5 i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Dette skal dokumenteres ved:

- Egenrapportering og / eller
- Oppfølgingssamtaler og /eller
- Kontroll av arbeidsforholdene

Brudd på punkt 8.1 – 8.5 innebærer kontraktsbrudd. Ved kontraktsbrudd plikter Leverandøren å rette bruddene innen den tidsfrist som Kommunen bestemmer, så fremt denne ikke er usaklig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten Kommunen bestemmer. Vesentlig mislighold av kontraktsforpliktelsene kan påberopes av Kommunen som grunnlag for heving selv om Leverandør retter forholdene. Dersom brudd skjer i leverandørkjeden kan Kommunen kreve at Leverandøren skifter ut underleverandør(er). Dette skal skje uten kostnad for Kommunen. Dersom Leverandøren blir klar over forhold i strid med kontraktsvilkårene, skal Leverandøren rapportere dette til Kommunen uten ugrunnet opphold.

9. FORCE MAJEURE

9.1 Partene er ikke ansvarlig for forhold som skyldes force majeure, med mindre annet uttrykkelig er bestemt. Dersom en force majeure situasjon inntreffer skal partene varsle hverandre umiddelbart. Ved eventuelt muntlig

varsel, skal dette umiddelbart bekreftes skriftlig.

9.2 I tilfelle av force majeure bortfaller partenes plikter og rettigheter etter avtalen så lenge tilstanden varer. Varer tilstanden mer enn 60 kalenderdager, kan Kommunen si opp avtalen med - 5 – fem - dagers skriftlig varsel til Leverandøren.

10. FORSIKRING (Gjelder tjenestekjøp)

10.1 Dersom ikke annet er avtalt skal Leverandøren, for egen regning, tegne og opprettholde ansvarsforsikring tilpasset Leverandørens virksomhet, som dekker tap eller skade på person eller materiell med et forsikringsbeløp som tilfredsstiller 150 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G) og

10.2 formuesforsikring med dekning minimum 5 ganger folketrygden (G). Leverandøren er forpliktet til å varsle Kommunen dersom forsikringsvilkårene endres, blir oppsagt eller utløper, samt fra hvilket tidspunkt dette inntreffer. Leverandøren skal om Kommunen krever det, fremlegge dokumentasjon/forsikringsbevis som viser forsikringsomfanget.

10.3 Ansvarsforsikringen skal være gyldig mens avtalen løper, og i 1 – ett – år etter avtaleperiodens utløp.

10.4 Manglende eller utilfredsstillende forsikring anses som vesentlig mislighold.

10.5 Forsikringsbeviset skal også inneholde opplysninger om dekningsprinsipp og egenandelens størrelse. Forsikringsbeviset skal ikke inneholde bestemmelser som reduserer Kommunens rett til å kreve erstatning direkte fra forsikringsselskapet, eller som kan redusere Kommunens krav på grunn av sikredes forhold etter at forsikringstilfellet er inntrådt. Forsikringsbeviset skal ikke inneholde unntak i forhold til bestemmelsene i denne avtalen.

11. GARANTI

11.1 For varekjøp skal det om ikke annet er avtalt gjelde 2 - to - års garanti for de leverte varer. Leverandøren skal i garantitiden snarest mulig, og for egen regning, bytte ut defekte deler eller reparere varen slik at leveransen er uten feil og mangler. Garantien omfatter ikke feil som skyldes normal slitasje.

11.2 For deler som skiftes ut eller repareres påtar Leverandøren seg de samme garantiforpliktelser som nevnt under punkt 11.1, regnet fra det tidspunkt reparasjonen eller utskiftingen er foretatt.

11.3 For tjenestekjøp skal de utførte tjenestene oppfylle de krav og betingelser som er stilt i

avtalen i minimum tre år etter avsluttet levering.

12. KOMMERSIELLE BETINGELSER

- 12.1 Priser skal oppgis i norske kroner eks. mva.
- 12.2 For varekjøp skal pris fremkomme på spesiell nettopprisliste for Kommunen, eller som en spesifisert rabatt på gjeldende prisliste.
- 12.3 For tjenestekjøp skal pris oppgis som timepris inkl. alle kostnader og gebyrer. Utgifter i forbindelse med reiser pålagt eller godkjent av Kommunen i forbindelse med avtalen, dekkes etter statens satser
- 12.4 Andre kostnader i forbindelse med tjenestekjøp enn de som er nevnt i 2.3, dekkes av Kommunen dersom de er godkjent skriftlig av denne før de påløper.
- 12.5 Aksepterte pristilbud skal gjelde som bilag til avtalen. Dersom ikke annet er avtalt, er prisene faste i avtaleperioden, eksklusive merverdiavgift, men inkluderer emballasje, toll, skatter og andre avgifter.
- 12.6 Dersom det avtales prisøkning i avtaleperioden, skal denne økningen ikke overstige det som fra Leverandørens side kan dokumenteres som rene kostnadsøkninger for den enkelte vare/tjeneste, uten avanspåsag.
- 12.7 Prisøkning skal begrunnes skriftlig minst 2 – to – måneder før ikrafttredelse, og kan ikke iverksettes før Kommunen har godkjent prisøkningen. Dersom partene ikke blir enige om prisøkningen, kan partene si opp avtalen med 3 – tre – måneders skriftlig varsel. Prisøkninger skal ikke gjelde i oppsigelsestiden.
- 12.8 Dersom det skjer prisreduksjoner i markedet for de produkter eller tjenester som inngår i avtalen, skal den avtalte pris til Kommunen automatisk reduseres i samsvar med markedsutviklingen.
- 12.9 Spesialtilbud i perioden, som er mer gunstig enn avtalens betingelser, gjelder automatisk for Kommunen. Leverandøren forplikter seg til å gjøre slike tilbud kjent for den enkelte virksomhet som omfattes av avtalen.

13. KONFIDENSIALITET

I løpet av avtaleperioden kan Leverandøren og hans ansatte få kjennskap til informasjon om forhold vedrørende avtalen, Kommunen, Kommunens ansatte eller andre. Leverandøren skal behandle enhver slik informasjon konfidensielt, og skal ikke offentliggjøre informasjon uten Kommunens skriftlige godkjenning. Dette avsnittet gjelder også etter

et eventuelt opphør av avtalen. All kontakt med media skal foregå i regi av Kommunen.

14. LEVERINGSBETINGELSER

- 14.1 For varekjøp gjelder: Fritt levert den enkelte enhet/avdeling på anvist sted. Tilsvarende DDP - anvist plass i henhold til INCOTERMS 2020.
- 14.2 For tjenestekjøp skal Leverandørens personale utføre oppdraget hos Kommunen, om ikke annet er skriftlig avtalt.
- 14.3 Produktet skal leveres med pakkseddel som inneholder opplysninger nevnt i punkt 4.1 med unntak av pris, faktura og forfallsdato
- 14.4 Leverandøren skal være tilknyttet materialretur- og/eller gjenvinningsordninger for produkter der dette er relevant.
- 14.5 Leverandøren forplikter seg til å emballere alle vareforsendelser på en forsvarlig måte. Kommunen kan spesifisere avfallsdestruksjon av emballasje og produkt.
- 14.6 Leverandøren skal i nødvendig grad utføre brukeropplæring på egnet sted for å sikre en faglig og økonomisk riktig bruk av produktet, uten ekstra kostnad for Kommunen.
- 14.7 Ved levering av kjemikalieprodukter skal produktdatablad på norsk følge leveransen vederlagsfritt og iht. arbeidsmiljølovens bestemmelser.
- 14.8 Kommunen forbeholder seg retten til å prøve ut nye produkter i avtaleperioden, også fra andre leverandører dersom dette anses hensiktsmessig.
- 14.9 Kommunen har rett til å returnere ubrukte varer for kreditt, forutsatt at varene er i fullgod stand. Returen krediteres med den pris som ble betalt for varen
- 14.10 Ved tilfeller av feillevering plikter Leverandøren umiddelbart å levere korrekt vare uten ekstra kostnad for Kommunen.

15. KRAV OM BETALING TIL BANK

- 15.1 Lønn, oppgjør og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører, innleide og selvstendige oppdragstakere som utfører arbeidet under kontrakten, skal utbetales til den enkeltes konto i bank.
- 15.2 Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelse.
- 15.3 Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

16. KRAV OM BETALING MED ELEKTRONISK BETALINGSMIDDEL / FORBUD MOT KONTANT BETALING

16.1 Lønn og annen godtgjørelse til leverandørens egne ansatte, og ansatte hos underleverandører som utfører arbeider under kontrakten, skal utbetales til konto i bank.

16.2 All annen betaling leverandøren foretar i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeid for oppdragsgiver skal også betales med elektronisk betalingsmiddel.

16.3 Ved brudd på bestemmelsen avkortes leverandørens vederlag med samme beløp som kontantbetalingen.

17. LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR OG OBLIGATORISK TJENESTEPENSJON

17.1 Krav til leverandør og eventuelle underleverandører (uavhengig av bransje og kontraktens verdi):

a) Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte og ansatte hos eventuelle underleverandører (herunder bemanningsselskap) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn det som følger av til enhver tid gjeldende *arbeidsmiljølovgivning*, *allmenngjøringsforskrifter* eller *landsomfattende tariffavtale* for den aktuelle bransje.

b) På arbeidsområder som ikke er dekket av allmenngjøringsforskrifter eller landsdekkende tariffavtaler skal Leverandøren se hen til lokale tariffavtaler på samme arbeidsområde, og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse. Dersom det ikke finnes slike lokale avtaler skal Leverandøren se hen til allmenngjorte eller landsdekkende tariffavtaler for lignende arbeidsområder, og fastsette lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn disse.

c) For bransjer som ikke er allmenngjort, skal det, for å sikre et effektivt vern mot omgåelse av krav til dekning av utgifter til reise, kost og losji, stilles krav om at arbeidskrafts bosted er definert i arbeidsavtalen. Ved arbeid som krever overnatting utenfor definert hjemsted, skal det dokumenteres betaling for kostnader

knyttet til kost og losji, og reise der arbeidstaker har rett til slik utgiftsdekning.

c) Med lønns- og arbeidsvilkår menes blant annet bestemmelser om arbeidstid, lønn, overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji.

d) Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere og arbeidstakere hos eventuelle underleverandører. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder. Det skal også dokumenteres oppfyllelse av krav om dekning av reise, kost og losji.

e) Ved kontroll av arbeidstid skal Kommunen ha tilgang til dokumentasjon som viser hele arbeidsbelastningen til den enkelte arbeidstaker. Det er ikke tilstrekkelig med en oversikt over antall timer arbeidet på Kommunen sine prosjekter.

d) Leverandør plikter å ha tilsvarende bestemmelser i sine kontrakter med underleverandører, og skal gjennomføre nødvendig kontroll hos sine underleverandører for å påse at plikten overholdes.

e) Lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven) av 21.12.2005 skal overholdes.

17.2 Administrative bestemmelser

a) Leverandøren skal, dersom Kommunen krever det, innen én måned benytte *egenrapportering* til å gjøre rede for hvordan virksomheten ivaretar kravene i pkt. 17.1. Egenrapportering kan kreves flere ganger i løpet av kontraktsperioden.

b) Leverandøren skal på forespørsel og innen tidsfristen satt av Kommunen kunne *dokumentere* at kravene til lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt i egen virksomhet og hos eventuelle underleverandører. Dokumentasjonen kontrolleres av Kommunen eller ekstern kontrollør engasjert av Kommunen. Dokumentasjonen kan inkludere, men er ikke begrenset til, komplett liste med navn på egne og

eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for de samme ansatte, innsyn i Leverandørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører, timelister, arbeidsavtaler, lønnslipper og avtaler om kost og losji.

- c) Kommunen, samt eksterne kontrollører engasjert av Kommunen, har rett til å foreta annonserte og uannonserte *stedlige kontroller* hos Leverandøren, eventuelle underleverandører og ved lokasjonen hvor tjenesten utføres. En stedlig kontroll vil kunne inkludere innsyn i lønns- og personalsystemer.
- d) Oppdragsgiver kan kreve å få adgang til lokaler som benyttes til innkvartering av ansatte. Dette gjelder bolig arbeidsgiver har fremskaffet/tilbudt til arbeidere som medvirker i oppfyllelse av kontrakt.
- e) Hvis Leverandøren eller underleverandør får *pålegg* fra Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og/eller arbeidsvilkår, skal Leverandøren uten opphold informere Kommunen ved kopi av pålegget. Hvis Leverandøren eller underleverandør ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.
- f) Oppdragsgivers rett til dokumentasjon og inspeksjon skal også gjelde overfor eventuelle underentreprenører, innleide arbeidstakere og utsendte arbeidstakere.
- g) Medvirknings- og dokumentasjonsplikten omfatter også underleverandører.
- h) Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

17.3 Mislighold og sanksjoner

- a) Ethvert brudd på 17.1 anses som *mislighold* av kontrakten, uavhengig av hvem som oppdager forholdet. Leverandøren skal *rette* forholdet uten ugrunnet opphold, senest innen den *frist* Kommunen fastsetter. Rettes

ikke forholdet innen fristen påløper automatisk *dagbøter* inntil forholdet er rettet, uten ytterligere varsel.

Dagbotens maksimale periode er 25 *kalenderdager*, med mindre annet fastsettes av Kommunen i kontraktsperioden. Dagmulkten per kalenderdag skal utgjøre *1 promille* av årlig kontraktssum ekskl. mva., men ikke mindre enn *kr. 5000*.

- b) Der bruddet har skjedd hos en underleverandør er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.
- c) Oppdragsgiver har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende to ganger innsparingen for leverandøren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting er dokumentert.
- d) Oppdrager Leverandøren selv brudd på 17.1 skal Kommunen *varsles* umiddelbart. Kommunen skal da fastsette en frist for å rette forholdene.
- e) Kommunen kan ved ethvert brudd kreve at Leverandøren fremlegger en *plan* med tiltak for å hindre fremtidige brudd. Kommunen avgjør hva som er tilstrekkelig.
- f) Ved *brudd av ikke ubetydelig karakter* har Kommunen rett til å *stanse* arbeidene for Leverandørens regning og risiko og/eller *heve* kontrakten. Retting av brudd er ikke til hinder for at Kommunen kan heve kontrakten. Eksempler på brudd av ikke ubetydelig karakter:
 - Alvorlige brudd
 - Brudd som medfører fare for ansattes liv og/eller helse
 - Gjentatte brudd
 - Manglende overholdelse av bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår
 - Manglende retting innen utløp av maksimal periode med dagbøterMed alvorlige brudd menes blant annet klare brudd på arbeidstids-,

overtids- og arbeidsfribestemmelser. Det vil kunne foreligge alvorlige brudd selv om det kun er kontrollert et lite antall arbeidstakere. Med gjentatte brudd menes at det i flere kontroller avdekkes brudd, ikke at det må foreligge brudd på de samme forhold.

- g) *Forsinkelse* som følge av at arbeidene stanses på dette grunnlag gir Kommunen rett på dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.
- h) Dersom brudd på bestemmelsene har skjedd hos *underleverandør* kan Kommunen kreve at Leverandøren skifter underleverandør. Skifte av underleverandør skal skje for Leverandørens regning og risiko.
- i) Ethvert brudd på 17.2 anses som *mislighold* av kontrakten. Overholdes ikke fristen Kommunen fastsetter vil det automatisk påløpe *dagbøter*, uten ytterligere varsel. Dagbøtene er identiske som ved brudd på 17.1. Det vil foreligge brudd av ikke ubetydelig karakter ved utløp av dagbotens maksimale periode. Kommunen har da rett til å *stanse* arbeidene for Leverandørens regning og risiko og/eller *heve* kontrakten.
- j) Se punkt 18 for øvrige og generelle misligholdsbeføyelser.

18. MISLIGHOLD (GENERELLE)

- 18.1 Det foreligger mislighold dersom leveransen ikke dekker de formål, krav og spesifikasjoner som følger av avtalen, eller ikke er rettidig levert. Dersom det må antas at levering ikke kan skje i henhold til avtalt tidsplan, eller at leveringen vil være mangelfull, skal Leverandøren uten ugrunnet opphold gi Kommunen skriftlig varsel om dette.
- 18.2 Mislighold foreligger også om leverandøren, etter at kontrakt er inngått, foretar handlinger eller unnlatelser som hvis foretatt før eller under konkurransen ville gitt Kommunen rett eller plikt til å avvise Leverandøren. Har Leverandøren tilbakeholdt informasjon om slike handlinger eller unnlatelser, begått før eller under konkurransen, anses dette også som mislighold.
- 18.3 Ved forsinkelse begynner dagmulkt å løpe automatisk. Er ikke annet avtalt, skal dagmulktens størrelse per kalenderdag være 1

promille av kontraktssummen ved overskridelse av sluttfristen, men ikke mindre enn kr. 1500.

- 18.4 Dersom mangler eller forsinkelser ikke er rettet innen 10 virkedager, kan Kommunen foreta dekningskjøp uten meromkostninger for Kommunen. Fristen regnes fra Leverandøren har mottatt skriftlig varsel om dette.
- 18.5 Ved vesentlig mangel og eller vesentlig forsinkelse, kan Kommunen i alle tilfelle heve avtalen med øyeblikkelig virkning
- 18.6 Det skal bl.a. regnes som vesentlig mislighold dersom Leverandøren utøver sin virksomhet i strid med noen av de forhold som fremgår av kapittel 7 og 8 eller bidrar til dette.
- 18.7 Kommunen kan i alle tilfelle også kreve erstatning for påført økonomisk tap som følge av Leverandørens mislighold. Dette er begrenset til direkte tap og gjelder ikke indirekte tap, med mindre Leverandøren eller noen Leverandøren svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.
- 18.8 Ved mislighold kan Kommunen også kreve prisavslag etter gjeldende rett.

19. OPPHØR

- 19.1 Dersom ikke annet er avtalt, kan begge parter si opp avtalen med 3-tre- måneders skriftlig varsel. Oppsigelsen skal saklig begrunnes.
- 19.2 Kommunen har rett til å si opp avtalen med umiddelbar virkning dersom Leverandøren er insolvent, konkursbegjæring er fremsatt, er rettskraftig dømt for deltakelse i kriminell organisasjon eller for korrupsjon, bedrageri eller hvitvasking av penger eller Leverandørens godkjenning for de leverte produkter opphører.

20. REKLAMASJON

- 20.1 Kommunen har rett til å påberope seg mislighold i inntil 45 dager etter at Kommunen har oppdaget eller burde oppdaget forholdet. Innen denne frist må Kommunen også angi hvilke konsekvenser (misligholdsbeføyelser) som vil bli gjort gjeldende som følge av misligholdet. Enhver reklamasjon må være skriftlig for å være gyldig.
- 20.2 Absolutt reklamasjonsfrist er 3 år regnet fra levering er skjedd.
- 20.3 Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende at Kommunen har reklamert for sent dersom Leverandøren har vært grovt uaktsom, uærlig, eller for øvrig har handlet i strid med god tro.

21. SIKKERHET OG KVALITETSSIKRING

- 21.1 Leverandøren er ansvarlig for å ivareta nødvendige tiltak for helse-, miljø- og sikkerhet innen egen organisasjon og under arbeidet hos Kommunen.
- 21.2 Dersom oppdraget utføres på Kommunens anlegg/eiendom/virksomhetsområde skal Leverandørens personell følge Kommunens regler for sikkerhet og arbeidsmiljøforhold. Leverandøren skal, om Kommunen ber om det kunne dokumentere fungerende internkontrollsystem og/eller kvalitetssikringssystem som er relevant for oppdragets art. Norske lover og forskrifter om HMS (Helse, miljø og sikkerhet) skal overholdes.

22. STATISTIKK

På forespørsel skal Leverandøren, uten omkostninger for Kommunen, utarbeide leveringsstatistikk for Kommunen. Leverandøren må kunne levere statistikk pr. halvår, pr år, og for hele avtaleperioden senest en måned etter utløp av

avtalen. Statistikken skal inneholde opplysninger om:

- Type produkt og modeller
- Levert mengde pr. produkt
- Forbruk i kroner pr. produkt
- Eventuelle andre opplysninger pr. enhet etter avtale

Statistikken skal være utarbeidet i elektronisk form, fortrinnsvis i regneark og Excel-format. Alternativt andre løsninger som er konverterbare til nevnte format.

23. TVISTER OG RETTSVALG

Dersom det oppstår tvist mellom partene om forhold som vedrører denne avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger/minnelighet. Fører slike forhandlinger ikke fram innen 2 -to- måneder, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler, med Drammen tingrett som vernetting i første instans.

Ved enhver avtale inngått på vegne av Drammen kommune tas det forbehold om at avtalen helt eller delvis vil bortfalle dersom avtalen skulle komme i strid med norsk lov, ikke er inngått i tråd med interne fullmakter, at det ikke foreligger nødvendig budsjettdekning eller at vedtak ikke er truffet av myndighet i henhold til Drammen kommunes interne delegasjonsreglement.